Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Savo erottuvat muista omistajanvaihdoksissa

6.5.2019

Yritysten omistajanvaihdosten parissa työtä tekevien ammattilaisten keskuudessa elää vahvana näkemys maakunnallisen omistajanvaihdosten edistämistyön tärkeydestä. Valtakunnallisen omistajanvaihdosbarometrin tulokset antavat ajatukselle tukea. Tulosten maakunnittaisessa vertailussa yli 55-vuotiaiden yrittäjien keskuudessa kaksi maakuntaa erottuu edukseen, kun tarkastelun kohteena on aikaisempi kokemus yrityksen tai liiketoiminnan ostamisesta tai myymisestä. Molemmissa tapauksissa eniten aikaisempaa omistajanvaihdoskokemusta löytyy Pohjois-Savosta ja Etelä-Pohjanmaalta.

Maakuntia yhdistävät merkittävät panostukset yritysten omistajanvaihdosten ekosysteemin kehittämiseen ja vastuuorganisaation olemassaolo. Maakunnallinen yrittäjäjärjestö on molemmissa maakunnissa vastannut omistajanvaihdospalvelujen ja eri toimijoiden välisen yhteistyön kehittämisestä. Pohjois-Savossa on vuosien mittaan ollut useita laajoja hankkeita, joiden myötä yrittäjien valveutumista ja palvelujen tarjoajien välistä yhteistyötä on määrätietoisesti kasvatettu. Etelä-Pohjanmaalla työ on edennyt pitkäjänteisesti laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kesken, mutta useita henkilöitä kerrallaan työllistäneitä kehittämishankkeita ei ole ollut.

Omistajanvaihdostutkimuksen mukaan yrityskauppamarkkinoiden isossa kuvassa maakuntien välillä ei pitäisi yksittäisen ostajan tai myyjän näkökulmasta katsottuna olla merkittäviä eroja. Omistajanvaihdoksia tapahtuu kaiken kokoisissa ja eri toimialoja edustavissa yrityksissä. Tosin omistajavaihdoksen todennäköisyys kasvaa yrityskoon kasvun myötä. Ymmärrettävästi yhden hengen yrityksiin liittyy liiketoiminnan voimakas henkilöityminen, joka osaltaan vähentää omistajanvaihdoksen toteutumisen todennäköisyyttä.

Yksittäisten palveluntarjoajien omien panostusten merkitys tulee ilmi, kun verrataan em. maakunnissa toimivia Uusyrityskeskuksia. Etelä-Pohjanmaan Uusyrityskeskus Neuvoa-Antava on ollut mukana maakunnallisessa yhteistyössä jo yli 10 vuoden ajan ja panostanut yritysoston esiin tuomiseen mahdollisena vaihtoehtona oman yrityksen perustamiselle. Viimeisten vuosien aikana heidän asiakkaistaan on tullut yrittäjiksi 8-15 % yritysoston kautta. Kuopion seudun Uusyrityskeskuksen vastaava luku vuodelta 2018 on 2,6%. Keskeisten organisaatioiden omat panostukset ja organisaatioiden välinen yhteistyö ovat esimerkkejä tuloksia tuovista tekemisen tavoista. Kehittämispanostukset tai niiden puute näkyvät omistajanvaihdosten ekosysteemissä.

Juha Tall (KTT)
asiantuntija ja

Elina Varamäki (KTT)
vararehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu